XVII-ik évfolyam. 12-ik szám. Kőszeg, 1897. márczius 21-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt — 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos:
FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 fkr. — Hirdetések nagyság szerint.

Tavasz.

Megmozdul az őstermészetnek milliárdnyi atomja, uj hatalmas életerő kél a heverő rögökben. Amint a szűz verőfény letűz a hómezőkre, a fehér páncél enged keménységéből s életadó, termékenyitő nedűvé változva tünik el a fekete humus szomjas mélyében, mely megüdülve szívja magába a nedvet, a megifjodást, az életet.

És a barázdák alatt, ahol az őszi mag pihen, megpattan az élet. A kenyéradó magból kicsirázik a növény, áttöri a földet és zsenge fejével feljut a föld szinére, finom gyökereivel lefelé kapaszkodik a fekete földbe. A sugár végigcsókolja a kibukkant magnövényt, s rövid időn halványzöld szine lesz a földfelületnek.

Ez a zöld szin a reménység, az igéret. A gazdaember örvendező szivvel, elfogódott lélekkel tekint munkájának eredményére s meghatő fohászt küld a nagy mindenség urához, hogy óvja a vetést minden romlástól, fagytól, féregtől, tüztől, vihartól, szárazságtól, jégveréstől, háborútól . . .

Amit keze munkájával, homloka veritékével, odaadó szorgalom — és buzgósággal megmunkált, amit vetett áhitattal, az Istenben való bizodalommal, az emberek iránti jóindulattal, — vajjon lesz-e azon áldás?! Meghozza-e a nyár az aratást olyan örömmel, mint amilyen reménynyel kecsegtet a munka ilyenkor, magpattanáskor, vivirágnevelő fuvalom lengése idején, ragyogó tavaszszal . . .

Mert itt van a tavasz! Nemcsak a föld regéli, nemcsak az első kitörő fűszál hirdeti, hanem erről beszél a rügyező erdő, a csobogó patak, erről beszél a sugárban fürdő természet, az ujjongó madársereg, uj dalt énekelve, uj életről, virulásról . . .

. . . De szép a poézis, az álmodozás!

Szeretnők folytatni ezt a hangot, hymnuszt zengeni a természet örök rendjéről, ha az örök küzködés vissza nem vezetne bennünket ujra meg ujra a való életbe, a reális gondolkozás piaczára.

A tavasz valóban az a gondolatkör, mely leghamarabb elkalandoztat bennünket a virágos mezőkön, pedig a munka vár reánk, a munka, mely éltet, mely nevel, mely képesit bennünket arra, hogy megálljunk az idők forgatagában, az emberiség örök küzdelmében.

S ha mégis a tavasz most szemlélődésünk tárgya, az nem az egyes ember tavaszára vonatkozik.

A nemzeteknek is van tavaszuk!

Van a magyar nemzetnek is tavasza, mely úgy érezzük, most van rügyezésben. Hosszu ideig béuult, lenyügözött erők támadnak föl ujra, forr minden rétege a társadalomnak s utat keres a megnyilatkozásra, az alkotásokra, a fokozott erőteljes érvényesülésre.

A megmunkált területek, ahol a gondos kéz az ügyesen elökészitett talajba friss magvat vetett, csodamódra vetik a legszebb gyümölcsöket s mutatják a legszebb eredményeket. Van gaz és dudva is elég, nem tagadjuk. Van gondatlan gazda s van hanyag kertész, — sőt van még egészen parlag terület is, melyhez nem tudtunk elég munkás kezet, elég vetőmagot találni.

Ez onnan van, mert a nemzeti erőnek egyszerre sokfelé kellett elforgácsolni munkáját s egyszerre nem volt képes valamennyi terét munka alá előkészíteni.

De a tavasz erre is jó időszak!

Látjuk, hogy merre van a terület, ahová a mag hiába húllt, merre van a mező, melyet fölvert a gyom. Ki kell irtani a rosszat gyökerestől, fel kell szántani a földet ujra, s uj, friss magot kell belevetni. A közeli nyárra talán meghozza a fáradságos munka a maga eredményét.

De nincs okunk panaszkodni a mi tavaszunkra.

Sokkal fényesebb ez, sokkal ragyogóbb, semmint álmodni mertük valaha, szomorú időkben, lelket dermesztő nemzeti telünknek szomorú idején.

Akkor a legjobbak sem hitték azt, hogy a bekövetkező tavasz ilyen fényes lesz. Nem hitték, hogy a nemzetben alvó energia ilyen hatalmasan fog fölébredni, hogy századok mulasztásait képes lesz pótolni néhány rövid évtized. Csodaszerünek látszik a mult emberei előtt ez az ébredés, ez a fejlődés.

Az öregek, akik csak 40 évet tudnak visszafelé emlékezni, úgy látják a jelent, mint egy álmot, mint egy-egy ragyogó, mesés álomképet, melyet ébren látnak maguk előtt elvonulni s melynek ők maguk is élő, szereplő alakjai, cselekvő tényezői.

Mi ifjak pedig, akik a tavaszt élvezzük, lelkünkben érezzük a jó gazda aggodalmát, reménykedését. A vetés jól sikerült, az aratásnak is sikerülnie kell s az égi hatalmakon, a nemzetek,

TÁRCZA.

A kalap.

Elvitte a szél a kalapom.
Hajadonfőt álltam a napon,
Nevetett a rózsám mögöttem:
Úgy kell nekem, mért nem köszöntöm!

Ne nevess ki rózsám, kis hamis,
Köszöntlek én kalap nálkül is.
Megmarkolom egyik fülemet,
Megemelem bukai fejemet.

Nem a kalap a fő, tubiczám.
Sem a „jó nap," hanem a leány.
Ha nincs, aki szivből fogadja,
Gyászt köthetünk arra kalapra.

Zempléni Árpád.

Közlemények a zenetörténetből.

(Folytatás.)

A hegedüjáték sajátképeni hazája Olaszország.

A magasabbrendü hegedüjáték atyja, a hangszeres kamarastylus megteremtője Corelli Archangelo, (1653—1713.) Rómában képződött, de Itália többi részeit is meglátogatta, úgy Párist és Németországot is. 1686. óta állandóan Rómában működött, mint szinházi-zenekarvezető. Sonátákat irt hegedüre, melyeket kamara-sonátáknak nevezett. Irt azonfelül tánczdarabokat is, kizárólag azon melodikus irályban, mely neki sajátja.

Legnevesebb tanitványa volt Geminiani.

Ez már egészen modern virtuoz volt, találékony, futamokban és coloraturákban.

Tartini Giuseppe (szül. 1692-ben, Istria tartományban) a hegedünek mestere. Erőteljes hangja volt; reá nézve nehézség nem létezett. De mint theoretikus is kiválik. Zeneiskolát alapitott Paduában.

Utódai között legsokoldalubb volt mint hegedüvirtuoz, egész Paganiniig Lolli Antonio. (1740—1802.)

Az instrumentalis művészet kifejlődésében ezentúl főszerepet játszik a zongora.

Az orgonán kivül, a francziák és angolok, már korán a zongorajátékot istápolták.

Erzsebet angol királynőnek virginale-ja, mely reánk maradt — borzadalmasan untató tudományosságában. A francziák ellenben apró zenedarabok miuutiosus kiékitésében tündököltek, a melyek zongorára szereztettek, s a melyeket vagy tánczdallamok utan alkottak, vagy szabadon találtak ki.

A XIV. Lajos korában élő Couperin-család finom rhythmikai tagolast és élénken szóló nyelvezetet is vittek át a zenébe.

Derék összhangtanisták voltak Francois le grand és az orgonamester Marchand s a hirneves operaszerző Rameau.

Párisban különben azon korszakban a szinpadi tánez legnagyobb szerepet játszott.

A hangszeres zene ezen korszakának specialis jellege a suite.

Ebben, úgy a későbben kifejlődő symphonia és sonatában legnagyobbat mívelték a németek.

Suite-nek nevezték az egy és ugyanazon hangnemben irt tánczok seriáját. —

Mindezen különböző eddig ismeretes zeneformákat összefoglalta. Bach János Sebestyén. Elegendő ennek beigazolással utalni a „Régibb korbeli classikai zongoraszerzemények gyüjteményére."

Leghatalmasabb alkotásai vannak Bach Sebestyénnek az orgona-zene terén; csakis az orchester tehetett túl az orgonán a mi a hanganyagot, a hangárnyalatok sokféleségét és a hang kiterjedését illeti. —

Az orgona ezen nagymestere irt chorálokat, áriákat, symphomiákat suiteket az úgynevezett jól temperált zongorat, a fugáknak egész gyüjteményeit. Irt sónatákat is a legkülönbözőbb hangszerek számára; a legnagyobbszerüeket a hegedü számára.

A modern személyes nyelvezet, melyet az instrumentálzene főként az operából kölcsönzött, mindinkább uralomra tör.

A szabadabb ének- és hangszer-zene további fejlődésere legnagyobb befolyással volt a római iskola: itt kell megemlékeznünk a zongora mesteréről, Scarlatti Domenicoról (1683—1757.)

Ő vitte át a drámai zene-beszélő stylusát a zongoracompositióra az általa „sonaták"-nak nevezett szerzeményeiben.

Scarlatti egytételü sonatái kivétel nélkül homophon irályuak s már feltüntetik a modern sonata-forma csiráit. Scarlatti szellemében irtak továbbá Muffat, Durante opera-zeneköltő és Paradies. —

Bach János Sebestyén fia, Bach Fülöp Emanuel volt az a ki irt oly sonatákat, melyekben az egyéni szellem és az önkéntelen személyes érzelem tükröződik vissza, ugy, hogy a hangokban is szellemi értelem kifejezése nyilvánult.

Ő teremtette meg voltakép a zongora-sonátát, melynek koronája az orchester-symphonia. A modern instrumentálzenének, mely szellemi életünk egy ága, legkiválóbb faja ezen zenekar-symphonia.

Ezen mai instrumentális zene egyenranguan áll meg a classikai költészet mellett.

(Folytatása következik.)

népek nagy Istenén kivül a saját erőnknek is erélyesen közre kell működnie.

Most van az ideje a figyelésnek, az intésnek. Pusztuljon a gyom, a gaz, csak a tiszta kalásztenger álljon majdan a nemzet arató munkásai előtt.

A zsendülésnek, magpattanásnak, vírágfakasztó fuvalomnak idején ezek a gondolatok futnak el előttünk . . .

Márczius 15-ike.

— — — Egy nemzet ébredése volt e nap, egy nemzeté, mely a szolgaság homályában aludta százados álmát.

Az akkor derengő hajnalt, az akkori ébredést ünnepeljük azóta hazafias lelkesedéssel évről-évre, mely mig egyrészt vissza adta szabadságát az elnyomott nemzetnek, másrészt a haladás utjára terelte, hol a jólét, a csendes munkásság és a béke áldása virul.

Minden magyar hazafi lerójja a kegyelet adóját ama nagy idők dicső alakjai iránt, kiknek lánglelke szabaditotta meg magyar hazánkat a végső pusztulástól.

Ifjuságunk mindig tudott lelkesedni a multak dicső emlékein s rajongó lelkesedéssel ragadja meg az alkalmat, hogy kegyeletét lerója.

Városunkban is megünnepelték márczius idusát a tanintézetekben és nyilvános helyeken. A házakon nemzeti zászlók lengtek. Lássuk az ünnepségek részleteit.

A polgári iskolában.

A helybeli polgári fiu- és leányiskola növendékei mult vasárnap reggel 8 órakor tartották meg ez ünnepséget szép számu, érdeklődő közönség részvételével, az intézet rajztermében. Megnyitóul elénekelte az ifjuság énekkara a Hymnust s azután Steierlein Gábor intézeti igazgató méltatta az ünnepség czéljait s a nevezetes nap eseményeit, egyszersmind hazaszeretetre buzditván az ifjuságot. Azután hazafias költemények szavaltak: Imre Lajos, Balaton József, Somogyi Ilona, Draskovits Miczi Töpfer Emmi. Katona Lajos tanár a márczius 15-iki eseményeket adta elő, mig végül az igazgató záróbeszéde — s a Szózatnak elénekelésével fejeztek be a szép ünnepet.

A gimnáziumban.

A gimnáziumban délután 4 órakor kezdődött az ünnep. Az intézet rajztermében nagyszámu közönség gyült egybe a kitüzött időre, hogy tanui lehessen az ifjuság lelkes emlékezésének. Ott voltak egyebek között: Tipka Ferencz polgármester, Szovják Hugó városi ügyész, Somogyi Miklós főszolgabiró, Korohmáros Gáspár járásbiró, Zichy Herman gróf, Vörös Zsigmond árvaházi gondnok, Pfeffel János kir. közjegyző, Freyler Lajos s még számosan. Elül a széksorokon diszes hölgyközönség foglalt helyet.

Az ifjuság énekkara elénekelé a Szózatot s utána dr. Halmos Ákos tartotta meg alkalmi felolvasását. A *Riadó* czimü költeményt fekete magyar ruhában elszavalta Ecker Károly III. oszt. tanuló. Legszebb jelenet volt az, mikor Reind Elek tanuló díszmagyarban, nemzeti zászlóval a kezében, az asztalra szökelve elszavalta Petőfi Nemzeti dalá-t. A refraint viharos lelkesedéssel ismételte nem csak a tanuló ifjuság, hanem a felnőttek is. Ezután elénekelték Lányinak gyönyörü dalát: Tavasz elmult. Midőn az utolsó akkordok elhangzottak, az emelvényre lépett Horváth Mátyás gimnáziumi igazgató és soron kivül egy rendkivül hatásos beszédet intézett az ifjusághoz, mely vázlatban a következő:

Meghatva e szép ünnepélytől, meghatva a tartalmas, hazafias felolvasástól, meghatva ifju szivetek nemes lelkesedésétől, csak azt kötöm még szivedre kedves ifju: Tiszteld Uradat, Istenedet; légy hű koronás királyodhoz és lángolóan szeresd kedves magyar hazádat. Emlékedbe hozom az ősök példáit, kik Istenért és hazáért harczoltak, kik oltárt és tüzhelyet védelmeztek. — Koronás királya iránt mindig hű volt a magyar; a legnagyobb veszedelmek közt megmutatta, hogy a legelső magyar ember a király, s érte mindig minden hazafi karja készen áll. — Szeresd a hazát forrón, lángolóan, jó és balsorsban egyaránt; ez legyen szived legszebb dísze, legszebb ékessége. E hármas erényből köss magadnak csokrot, ezt hordozd kebleden; gondozd, ápold azt hiven, szeretettel; mert míg az el nem hervad, hazád élni és virulni fog. Éljen a haza!

A beszéd a jelenvoltakra mély hatást gyakorolt s bensőleg is meghatva a hazafias ünnepélytől, oszlott szét a nagyszámu intelligens közönség.

A Watsbecker-vendéglőben.

A szabadság ünnep előestéjét számos előkelő polgár a Watsbecker-vendéglő díszes helyiségeiben ünneplessel töltötte. Lehettek vagy százan, előkelő állásu és egyszerű polgárok, akik a magyar nemzet nagy szabadságünnepen tömör, lelkes ünneplő társasággá alakulva, e határszéli városka egő hazaszeretetéről tettek tanuságot. A helyiség, melynek falai már annyiszor visszhangozták a nemes lelkesedést, ünnepi mezben fogadta az érkezőket. Nemzetis inü draperiák fedték a falakat, valamint a király és Kossuth képét s — amint ilyenkor szokás — fényesen teritett asztalok. Iparkodnia kellett annak, aki helyet akart kapni, mert gyorsan telt a két egymásba nyiló terem. Szép csendben folyt eleinte a társalgás, mintha leste volna mindenki, mikor eresztik szabadjára a visszaszoritott áradatot. Végre alkalom nyilt rá. Az asztalfőnél ülő polgármester, Tipka Ferencz felemelkedett helyéről s a magyar nemzet szabadságának legfőbb őréről, a koronás királyról kezdett beszélni. Az egész társaság e szavak hallatára mint valami villamos érintésre hirtelen felállott, s mikor a szónok a legalkotmányosabb fejedelemre és egész családjára az ég áldását esdve, áldomásra emelte poharát, leirhatatlan örömrivalgásba, szünni nem akaró éljenzésbe tört ki az ünneplő társaság, perczekig elfojtva a szivekig ható nemzeti melodiát is, melyet a czigányzenekar időközben elzengett. A zaj lecsillapultával azonban mind kivehetőbben hangzott fel a zene, mind jobban sirt a hegedü s a meghatottság nem egy jele tükröződött vissza a jelenlevők arczairól.

Ismét csend állott be s ezt felhasználva szólásra jelentkezett Freyler Lajos, hogy alkalmi beszédéhez fogjon. Természetesen a *szabadság* képezte a témát, szabadságról beszélt, mely a nagy időkben gyökeret vert Európa nagyobb népeinél s nálunk Magyarországon is hosszu idők multán feltámadott. Talpraesett beszédében az igazi, a teljes szabadságot kereste s kivánta nemzetének. Mintha egy kis politikai hátteret észleltünk volna megnyilatkozásában, mintha a következő szónok, Szovják Hugó ugyancsak ilyent keresett volna s mérte a maga szempontjából a *szabadság* fogalmát. De hát politizáló firmák vagyunk mi kőszegiek s nem türtőztethetjük magunkat, ha oszmecserésre kerül köztünk. A jelenlevők egyébként helyeslessel fogadták Freyler beszédét s szinte tüntetve éljeneztek mellette. Lelkesitőleg hatott az erre felhangzott *Talpra magyar* is, melyet egy 8 tagból álló ferfi-énekkar adott elő Freyler beszédére.

A következő szónokok, Zichy gróf és Czike Ferencz szintén lekötötték a jelenlevők figyelmét, de a társalgás időközben annyira megindult, hogy elejét vette a vadtosztoknak és az jó is volt így, legalább valamennyi beszélhetett s mulathatott kedvére. A czigány egyre húzta, egyre búgott a nóta: *Kossuth Lajos azt izente* . . . mig végre csak ugyan el kellett mennünk . . . haza.

HIREK.

— **Személyi hirek.** *Markovits* József helybeli ügyvéd, kinek a karlsbadi kura igen használ, alighanem megröviditi cseh országi tartozkodását. — *Sziklai* János nyugalmazott százados, ki pár hét óta Bécsben gyógykezelteti magát, a napokban várják haza. — *Porpáczy* János rendőrkapitány állapota annyira javult, hogy most már sétakocsizást tehet.

— **Áthelyezés.** *Schopflin* Ottó főhadnagy a Miskolczon állomásozó 10. honvéd gyalog-ezredtől Kőszegre helyeztetett át, hova a jövő hét folyamán vonul be.

— **Nyugdijazás.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Hanély* Antal polgári iskolai rajztanárt nyugalomba helyezte és részére az országos tanitói nyugdijalapból évi 800 frtnyi nyugdijösszeget utalványozott.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Hercz* Ödön, iparos tanoncziskolánk igazgatóját a helybeli államilag segitett községi polgári fiu- és leányiskolához a nyugalomba helyezett *Hanély* Antal helyére a X. fizetési osztályba rendes tanitóvá nevezte ki.

— **Személyváltozások a sörgyárnál.** A sörgyárban igen gyakoriak a személyváltozások. *Czeke* Gusztáv igazgató, kinek a vezetésben nem engedtek elég szabad kezet, állásáról lemondott, mire azután *Tipka* Ferencz aligazgató is megvált tisztségétől. Az igy megüresedett két igazgatói állást a napokban töltötték be uj emberekkel. Igazgatónak megválasztották *Eitner* Gusztávot és aligazgatónak *Pusch* Károlyt.

— **Hymen.** Városunk egyik kedves hölgyét, *Lenner* Anna kisasszonyt a minap Kis-Teleken eljegyezte varasányi *Vedres* János szegvári földbirtokos. A fiatal pár lakodalmát a jövő hó 28-án ugyancsak Kis-Teleken, a menyasszony rokonainál tartja.

— **Leánynevelő-intézet Kőszegen.** A Kőszegen létesitendő protestáns leánynevelő-intézet legközelebb tán mégis a megvalósulás stádiumába lép. A kiküldött bizottság f. hó 16-án, Szombathelyen ismét gyülést tartott, hol Kőszegről jelen voltak: *Michaelis* Izidor lelkész, dr *Gerhauser* József, *Terplán* Kornél és *Hrabovszky* Sándor. Ezen az ülésen a soproni bizottsági tagok azt javasolták, hogy a kőszegi terv elejtésével Sopronban létesitsék a leánynevelő-intézetet, hol egy kész épület, a *Krausz*-féle posztómalom lett volna az intézet czéljaira felhasználandó. Többek felszólalása után kimutatták azonban, hogy a soproni terv nem is képezheti vita tárgyát, amennyiben az egyházkerület ugy határozott, hogy a leánynevelő-intézet Kőszegen állittassék fel s e határozattól eltérni nem lehet. Egyébként is Kőszeg minden tekintetben a legalkalmasabb hely az intézet felállitására amellett, hogy a közönség is jelentékenyen hozzájárul az épités költségeihez. A soproni javaslatot tehát elvetették s *Müller* Ede épitőmester referált az intézet terveiről oly módon, hogy az intézet 57,000 frt költséggel 50 növendék részére felépitheto akép, hogy a társas helyiségek méretei 100 növendékre számittassanak s az intézet minden épitészeti hátrány nélkül 100 növendékre kibővithető legyen. Müller Ede épitőmester megbizást nyert a terv és költségvetés elkészitésére s remélhető, hogy az épitkezést az őszszel már megkezdik.

— **A sorozás eredménye.** Az idei ujonczozás márczius 15-ikétől 18-ig tartott. A Kőszeg városi illetőségü 136 hadköteles közül 95 állittatott elő s ezekből besoroztattak az I. korosztályból: Rácz Ágoston, Ecker Károly (póttart.), Kern Ferencz, Perkovits János, Maitz Ferencz, Art Ferencz, Schermann Richárd, Kuntner Ede, Csanics András, Hochecker Károly, Weidl Ferencz, Bernhard József, Vajda Menyhért, Paszner Ferencz, Schwahofer Samuel, Witzmann Flórián, Deutsch Zsigmond, Schatzl József, Seper Ferencz, Reymayer Gusztáv, Schlapfer József, Nasztl Ferencz. Összesen 22. — A II. korosztályból: Kratochwill Móricz, Ritter József, Schönfeld Ferencz, Neumann Ede, Weinberger Gusztáv. Összesen 5. — III. korosztályból: Kohn Miksa (póttart.), Schatzl Alajos (póttart.), Feumann Károly (póttart.), Klafszki Károly, Weigl József (póttart.), Tangl János (póttart.), Pausz János (póttart.) Összesen 7. Mindahárom korosztályból összesen 34. — A járásból előállittatott 680 hadköteles. Ezek közül besoroztatott az ujoncztalékba 129; a póttartalékba 45; a honvédséghez 10, összesen 184. Visszahelyeztetett 277; fegyverképtelen 86, töröltetett 8. Összesen 371. Távolmaradt 125. — Az idei sorozás eredménye az előbbi évek eredményeit jelentékenyen felülmúlja. A sorozás egyébként a legnagyobb rendben folyt le.

— **Turistaügy.** Alig hogy jobbra fordult az idő s a szabadba is kimehet az ember, a turisták is megkezdték munkálkodásukat. Az ó-házi emléket eleven sövénnyel ültetik körül, az útak javitását megkezdik és az ülőhelyek pótlását is eszközlik. Népünk ugyan már respektálja erdeink turistafelszereléseit, hanem azért a szomszédközségekkel érintkező egynémely helyről hiányzanak a padok, vagy azok részei, melyektől nyilván jó szomszédaink fosztottak meg. Ezeket kell most pótolni. Egy pár rokonczátlan firkász a milleniumi emlék kapualjat is bepiszkitotta megint névirásával. Az illető nevviselőket fel fogják jelenteni és kolomposaikkal együtt megbirságoltatni. Mert végre is elejét kell venni annak a rongálási vizketegnek, mely nálunk annyira elterjedt. A jövőben reménlhetőleg a közönség is jobban oltalmába veszi a turista-alkotásokat és sikerül majd a téren egy kis haladást elérni.

— **Névnaposok.** A Sándorok, Edék és Józsefek napjait éltük a héten. Számos gratuláns üdvözölte a névnaposokat és az uj zenekar szerenádékkal kedveskedett nekik.

— **16 millios örökség.** A belgai hivatalos lapban megjelent egy hirdetés, melyben felhivatnak a báró *Grasse*-család rokonai, hogy 16 millio franknyi örökség átvételére jelentkezzenek. Az oldalági örökösök között négy fehérmegyei magyar család van: a *Msszlenyek*, a *Dőriek*, a *Chernelek* és a *Fiáthok*. Egy *Grasse* báróné Mária Terézia udvarhölgye volt s annak idején férjhez ment *Chernel* Dánielhez, *Meszleny* Lajos orsz. képviselőnek anyai ágon való dédapjához. Azon esetben, ha a kihalt *Grasse*-családnak Belgiumban, Ausztriában, vagy Franczianországban nem voluának örökösei, kik a roppant vagyonból osztályrészt követelhetnének, ez a négy magyar család osztoznék a rengeteg örökségen s ekkor mindegyik családot egyenkint *négy millió frank* illetné a tizenhat milliós hagyatékból.

— **Epitkezés.** *Karner* Mátyás polgártársunk a város-körön levő földszintes házát lebontatta és uj szép emeletes épületet emeltet annak helyén. Az uj épület az óvó-intézet és a *Róth*-féle uj ház között nagyban fogja emelni a város-körnek a főtérre nyiló részét. Lakáskeresők már most jelentkeznek.

— **Szőlők veszedelme.** Egy kőszegi kapásembernek szerencsétlen gondolata támadt. Locsnándról, tehát filloxerától inficiált területről 1400 db gyökeres szőlővesszőt hozott be a városba és ültetett el az egyik *Steiner* nevü szőlőben. A város az eljárást megindította.

— **Mesterinasok vizsgálata.** Az épitő-iparosok inasai mult csütörtökön vizsgáztak le és most már munkába állhatnak.

— **Hirdetmény.** Vasvármegye törvényhatóságának 3957/895 sz. a. birtokhatár megjeleléséről alkotott szabályrendelete értelmében felhivom az összes földbirtokosokat, miszerint birtokaikon a határjeleket vizsgálják meg, s a mennyiben megsemmisültek vagy megrongálódtak volna, ezeket f. évi április 15-ig ujakkal pótolják, illetve helyreállitsák. Ezzel egyidejuleg a mező s hegyőri személyzetet, miszerint f. évi április 16. és május 1-je közt vizsgálatot tartsanak, s azon birtokosok neveit, kik ezen szabályrendeletnek elegot nem tettek, nálam f. évi május 5-ig jelentsék be.

Kőszeg, 1897. márczius hó 18-án.

Tipka Ferenez,
polgármester.

— **Hirdetmény.** Kőszeg szab. kir. város pénztári hivatala által ezennel közhirré tétetik, hogy az 1897. évre készitett III. oszt. ker. adókivetési lajstrom a szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak 4944 sz. rendelete folytán folyó évi márczius hó 18-tól márczius hó 26-ig bezárólag alulirott hivatalban közszemlére ki van téve.

Kőszeg, 1897. márczius hó 18-án.

Városi pénztári hivatal.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: Weber Zsuzsánna, Weber Anna és Weber Terézia után a (7047—7048.) hsz. felo 75 frt vételárban Weber Samu javára. — Maitz Antal és neje javára 710 frt vételárban a (7286—7287.) hsz. — Rátz János és neje javára 511 frt vételárban a (7327—7328.) hsz. — Bonitzer József és neje javára 101 frt vételárban a 2388/a és a 2392. hsz. 401 frt vételárban Weigl József, Gusztáv, kiskoru Weigl János és Weigl Karolina után, nemkülönben az utóbb emlitettek után Weigl Gusztáv javára a 7301|a/1. hsz. 250 frt vételárban. — Özv. Schreiner Györgyné után a (4080—4081.) hsz. 200 frt becsárban Schreiner Anna javára, a 4048. és (3952|b—3953|b—3955.) hsz. 860 frt becsárban Schreiner György javára. — Ábrám György és neje javára 90 frt vételárban az 1690 hsz. Glatz Terézia bécsi lakós után. — Lenner Gizella és Anna javára a 89. és 90. hsz. 69. házsz. házból Lenner Róbertet illetett részre 600 frt átvételi árban. — A 620. és 621. hsz. 378. sz. ház és kert néhai Teutsch Henrik után Heincz Adel és Berta javára.

— **Kőszeg vámútjai.** A város vámútjai és azok területe a következő: a pozsony-varasdi, Kethely határ-

ráiól a lukácsházi határig 7 km. 388 m., egész területe 62795 m²; a kőszeg-rőti a felső vámháztól Rőt határig 1 km. 986 m., egész területe 14338.92 m²; a kőszeg-bleigrabeni a magas hidtól Bleigraben határáig 3 km. 189 m., egész területe 27,944.43 m²; a kőszeg-rohonczi út a honvéd kaszárnyától a czáki határig 2 km. 582 m.-egész területe 20139.6 m²; a kőszeg-csepregi út az alsó-vámtól H.-Zsidány határáig 3 km. 442 m. egész területe 23405.6 m²; a kőszeg-csói út a svábfalui malomtól Nemes-Csó határáig 2 km. 65 m., egész területe 14455 m² A vámútak egész hosszusága 20 km. 563 m., egész területe 163,081.42 m²

— **A vasmegyei gazdasági egyesület** f. évi április hó 6-ikán d. e. 10 órakor Szombathelyen a régi állatvásártéren (Bierbauer-féle vendéglő udvarán) tenyészbika árverést tart. Árverés alá kerül 30 darab tulnyomóan tiszta vérü simmenthali faju tenyésztésre alkalmas bika. — Az árverésben egyidejüleg részt vehetnek községek és magánosok — azon megjegyzéssel, hogy a vélelárt magánosok azonnal, míg ellenben a községek két évi kamat nélküli részletekben lefizetni kötelezve vannak. Felhivjuk ennélfogva az árverezni szándékozó községeket, hogy 40 kros bélyeggel felszerelt meghatalmazással ellátott megbizottakat küldjenek — a kik jogositva lesznek a községek nevében az adósleveleket — mely szintén bélyegköteles aláirni. Végül megjegyeztetik, hogy minden egyes bika után 1 frt kötélpénz fizetendő. A vasuton történő kedvezményes szállitáshoz igazolványok állanak a t. vevők rendelkezésére.

Szombathely, 1897. márczius 9-én.

Röszler Károly h. igazgató, titkár. *Szentmártoni Radó Kálmán* elnök.

— **Férfiruha** beszerzése céljából felhivjuk t. olvasóink b. figyelmét P l a c h e k Vilmos most alapitott férfi szabó üzletére és gyapjuszövet raktárára (Budapest, Károly-körut, Károly-laktanya) hol a legizlésesebb és legjobb ruhák, legujabb divat után mérték szerint és készen olcsóbb szabott árak mellett szerezhetők be. **M i n t á k** k i v á n a t r a b é r m e n t v e k ü l d e t n e k.

Telefon.

Ujonozozás.

Redout. (Saját kiküldött tudósitónk telefon jelentése.) Teljes 4 napon keresztül soroztak itt a redoutba. Sok katona kell a császárnak, hát többet is vettek be mint máskor. Megyünk Kretára, vagy, a görögre, igy hát sok katona kell. Ezuttal nem lehet eldalolni, hogy „mind elvitték a legények elejét“, mert bizony a hátuljából is jó mennyiséget besoroztak, hogy szinte azon csodálkoztunk, amint egy-egy ilyen besorozott vékony dongájú legény kijött a sorozó-teremből, hogy hát miképen fogja ez tovább czipelni a „bornyút“. Még jó, hogy puska lesz a vállán, különben egy gyenge kis szélroham elfujná egy ház tetejére, azt utóbb még valami baja történnék.

Ott ögyelegtem én is abba a nagy terembe, hol a hadkötelesek várták a hivó szózatot. Néhány öreg anjóka siránkozott az egyik sarokban, mert elvitték a fiaikat katonának. Megesett a szivem rajtuk, odamentem s vigasztalgattam őket. Majd elmúlik az a két-három esztendő. Miután a vigasztalgatással elértem annyit, hogy méginkább keseregtek, megszppenve odább álltam.

Voltak ott lányok is. Szép piros-pozsgás parasztlányok, hanem azok nem sirtak — — — Azért őket is igyekeztem megnyugtatni:

— Babám, ha elviszik a szeretőjét katonának, odaadom a keszkenőmet — mossa ki fehérre . . . .

Nagyon jó felfogása van a parasztnépnek. Észrevette az a bogárszemü kislány, hogy nótában beszélek hozzá, hát ő is ugy válaszolt: . . . menjen a dolgára — alázatos szolgája. (Hozzá még nevetett.)

Ez elég érthető volt. Közelebb mentem hozzá . . . Hanem éppen akkor jött egy csendőr s kiszólította a lányokat, mivel sokat akadékoskodtak.

— Akkor, vezesse ki, vagy szúrja le a többi akadékoskodókat is — mondám indignációval.

Kérdően nézett rám a kakastollas barret tulajdonosa.

— Igen. Itt ugrálnak szana-széjjel a teremben és senki sem utasitja őket rendre. Pedig nem átallnak másfélöleseket ugrani, sőt az emberre is rámásznak.

— De kérem, én semmit sem látok!

— Nem-e? . . . No megáljon. — S azzal lehajoltam a földre és keresgélni kezdtem. A csendőr kiváncsian nézte, hogy mit művelek. — Hoplá! — kiáltám egyszerre felegyenesedve. — Itt is ugrott egy. Sok apró lába van s akkorát ugrik, hogy majd fellöki a gyanutlan embert . . .

— Hja, vagy ugy! . . . Hát miért nem mondja ki magyarán, hogy: *bolha*.

— Röstelltem kimondani azt a szót — mondám szégyenlősen s a mutatóujjamat szopva, csendesen elsompolyogtam.

Dadus.

Foulárd-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint — japáni, chinai, s. a. t. a legujabb mintázattal és szinekben, ú. m. fekete, fehér és szines **Henneberg selyemet** 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint sima, csikos, koczkázott, mintázott damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szin és mintázattal s. a. t. a megrendelt áru **postabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat küld postafordultával:** ***Henneberg G.*** **(cs. és k. udvari szállitó)** ***selyemgyára Zürichben.*** Svájczba czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom és művészet.

— **Van-e aktuálisabb kérdés, mint a krétai háború.** Ugye nincs, természetes is, hogy e körül összpontosul most az egész Európa figyelme, hisz az egész európai békét — az igaz hogy nyakig felfegyverzett békét — akarja ez a kis Kréta romba dönteni. Sokon áll ugyan a vásár első sorban Abdul Hamid szultánon — kinek arczképét a „Képes Családi Lapok“ legujabb száma hozni fogja, hasonlókép hozza Pyreus látképét is, ez ugyanis Athen kikötője, s a nagyhatalmak elhatározták, ha Görögország nem hajt a nagyhatalmak parancsszavára, ennek még Pyreusz bombáztatásával is hajlandók nyomatékot adni! — Általában a „Képes Családi Lapok“ oly ügyesen és élénken van szerkesztve, hogy mindenkor a legaktuálisabb képeket tárja olvasói elé, s hogy ezt megtehesse, hogy kiváló és közérdekü olvasmányaival olvasói igényeit kielégitse, még anyagi áldozatoktól sem riad vissza — s mindezt évi 6 frt, félévi 3 frt, negyedévi 1 frt 50 kr. előfizetési dijjért teszi. Mutatószámot kivánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Váczi-körut 42. szám.

— **„Sürü lombok hüvös árnyán“** Lincke Pálnak ezt a széltében-hosszában mindenütt dalolt kedves dal keringőjét közli a „Zenelő Magyarország“ zenemű folyóirat most megjelent VI. füzete. A mindenkor 10 lap zeneművet tartalmazó füzet ezen kivül még tartalmazza: Angyal Ármánd „Ez a :is lány szomorú“ és Buday István „Meszelik a nagy-kőrösi temetőház kőfalát“ két szép magyar dalt; Greizinger Iván „Lemondas“ czimü poetikus hangulatképet s végül kisgeszéni Szabó István „Fordits!“ sikerült Regatta polkáját. Ily gazdag tartalmát adja a legjobb zeneműveknek a „Zenélő Magyarország“ minden száma 20 krért — mert évnegyedenkint 6 ily terjedelmü s a legszebb zenemű ujdonságokat hozó füzetre 1 frt az előfizetés. Egyes számok 22 kr. beküldésével rendelhetők s előfizethetni a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalánál: Budapesten, VI., Csengery-utcza 62/a, honnan mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

— **A gyimesi vadvirág.** A budapesti népszinházban e czim alatt nagy sikerrel előadott uj népszinműnek összes dalai most jelentek meg a Rózsavölgyi és Társa cég kiadásában. A népszinmű zenéjét tudvalevőleg Konti József, a hirneves zeneszerző s karnagy állitotta össze, s ez a körülmény egymagában kétségtelenné teszi, hogy a zamatos és hamisitatlan magyar dalt kedvelő közönség népdalirodalmunk szine-javát fogja találni. A magyar dalszerzők legjelesbjei: Dankó Pista, Kéry Gyula, Káldy Gyula és Lányi Ernő mélységes költészetük legszebb szellemi megnyilatkozásait tartalmazza ez az egy számból álló dalfüzet, a melyek legtöbbje ott él a nép ajkán már hosszu idők óta, s fog élni időtlen-időkig. A dalfüzet ára 1 frt 20 kr., s tartalmazza a következő sikerült dalokat: 1.) „A szomszédban van egy öreg eperfa . . .“ Kéry Gyulától, 2.) „Bort ide Salamon“ Dankó Pistától, 3.) „Ha meghalok . . .“, 4.) „Sirtam eleget utánnad . . .“ Lányitól, 5.) „Süt a mama . . .“, 6.) „Oh én édes Karulkám . . .“, 7.) „A kákási tekervényes . . .“ Káldytól. — Melegen ajánljuk e zeneművet a közönség figyelmébe.

— **A „Magyar Nemzet Története“** Még csak egy-két füzetről kell számot adni irodalmi rovatunknak a Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) budapesti kiadócégnél megjelenő Szalay-Baróti-féle „Magyar nemzet története“-nek, s be lesz fejezve a négy kötetre tervezett szép nagy munka harmadik, utolsóelőtti kötete is. Most a hozzánk beküldött ötvenhetedik füzetet mutatjuk be t. olvasóinknak. Az ausztriai uralkodóház s százados harczai a törökök és magyar „malkontensek“ ellen a szövetséges szomszédországi hadak segitségével az egész vonalon győzelemmel koronázva, végük felé közeledni. A kard és diplomátia tervszerüen késziti elő a százados török uralomnak magyar földön való megdöntését a magyar szabadságharczok megszüntetését és visszahóditását az ausztriai uralom alá. A régi Magyarország története nagy drámájának az ötödik felvonását látjuk a jelen füzetben lejátszódni s mind ezeket Baróti fényes előadásában elolvasva, valamint az egykoru illusztrácziókat látva, elfelejthetetlen kis tükröt látunk előttünk ama örökemlékü nagy időkből, melyek az 1711-ik esztendőhöz képezik az áthidaló utat, azon esztendőhöz, melylyel Magyarország története az ő békés, modern államot alkotó ujkorába lép. E füzetet is szép műmellékletek és képek ékesitik.

Hirdetések.

Legbiztosabb szer.

Az általánosan elismert és jó hatásúnak bizonyult

„Barát Ital“

cziumű növényszer gyomor likör készitményem, **székrekedés, étvágytalanság** és az ebből eredő bajok ellen.

Használati könyvvel együtt, egy üveg ára 40 és 80 kr.

Kapható **Kőszegen**: Unger József, Jánosa Gyula, Grastyán József és Wentzl Ede urak füszerüzleteiben, továbbá a gyártelepen, **Hm.-Vásárhely**, Árpád-u. 12 sz. alatt.

Zenke Zoltán.

Kerékpárok és varrógépek

javítása olcsón és jótállás mellett eszközöltetik. Bővebb felvilágositással szolgál e lap kiadóhivatala.

Gyümölcsfa vadonczok

és

nemes ojtványok eladása.

(Vadoncznál 3—5—10,000 drb. vételnél 6—10—15 százalék engedmény!)

A rendkivül gazdag gyökérzetü életerős vadonczok erősség szerint egyenlő vastagságuakra vannak válogatva, mely végtelenül nagy előny a rendelőre nézve, ezen felül az árak is mérsékeltek, illetve igen alacsonyak.

3—4—5 éves ullandó, vagyis termő helyökre hiültethető és ott azonnal beojtható vadonczok:

I. minőségü	20 mili m. vastag	100-ra	10.— frt.
II. „	15 mili méter	100 „	5.— „
III. „	12 mili m.	100 „	2.50 „

Kézbeli nemesitésre alkalmas 2—3 éves vadonczok:

I. minőségü	10 mili	100-ra	2.— frt
		1000-re	18.— „
II. „	7 mili	100-ra	1.60 „
		1000-re	14.— „
III. „	6 m.	100-ra	1.20 „
		1000-re	11.50 „

Nyári szemzésre alkalmas 1—2 éves vadonczok

I. minőségü	5 mili	100-ra	1.— frt
		1000-re	9.50 „
II. „	4 mili	100-ra	0.89 „
		1000-re	7.50 „
III. „	3 mili	100-ra	0.60 „
		1000-re	5.50 „

Vadonczok a következőkből rendelhetők meg: **körte, alma, douciu paradicsom, birs, prunus myrobolana, szent joulien, kökény, sárga baraczk, mandula, őszi baraczk fekete meggy, sajmeggy, (prunus mahaleb) eper.**

A rendelés foganatositása, illetve összeállitásánál a fenti (vonallal jelzett) méretek pontosan betartatnak.

Gazdasági czélokra alkalmas 4—5 éves (nem ojtott) eperfából igen nagy készlet van. A csemeték drbja 25 kr; 100 drb. ára 20 frt, 1000 drb. ára 170 frt. A gyengébbek aránylag olcsóbbak.

Mindezen vadonczok megrendelhetők

Unghváry Sándor

gyümölcsfa-iskolájában Czegléden.

Ugyancsak fenti czégnél kaphatók magas törzsü és törpére nevelt **körte, alma, szilva, őszi baraczk, kajszin, cseresnye, meggy, eper, birs, és naszpolya csemeték** is a következő ár mellett:

Az 1—2 éves igen szép csemete darabja	15—20	kr.
a 2—3 „ „ „ „ „	25	„
a 3—4 „ „ „ „ „	30	„
a 4—5 „ legerősebb darabja . . .	35	„

Nagyobb vételeknél árengedmény adatik.

!! Tessék árjegyzéket kérni!!

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatasnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkenti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **főraktár:** Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy pal. ára frt. 1.35 kr. — 1 kis pal. ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Aranyfénymáz

képkeretek stb. bearanyozására

1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan való befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

Unger József czégnél Kőszegen.

12 hold

szántó és **rét** a soproni és rohonczi ut melleti, a kis-tamási düllöben s az alsó rétekben azonnal haszonbérbeadandó.

Bérbeadandó továbbá egy **6 szobából s tartozmányaiból álló lakás.**

Közelebbi adatok megtudhatók **dr. Gerbanser Józsefnél Kőszegen.**

Valódi brünni posztószövetek.

Egy vég 3.10 méter hosszu, teljes uri-öltöny ára csak

frt 3.10 jó
frt 4.10 jó
frt 4.80 jó
frt 6.— jobb
frt 7.75 finom
frt 9.— igen finom
frt 10.50 legfinomabb

Valódi gyapjuból.

Egy vég egy fekete szalonöltönyhöz 10 frt Felöltőszövetek, lodeu, peruvien, do-king, állami és vasuti tisztviselőknek való szövetek, legfinomabb kammgarn és cheviotokat stb. stb. küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert

posztógyári raktar **Kiesel-Amhof Brünnben.**

Minták ingyen és bérmentve. Mintahü szálitás.

Figyelemreméltó! A t. közönségnek fontos azt tudni, hogy a szöveteket közvetlen helyről való beszerzés esetén sokkal olcsóbban kapja, miut a közvetitő kereskedelem utján. A Kiesel-Amhof brünni czég az összes posztókat valódi gyári áron küldi szét és nem számitja hozzá a magánvevőt annyira megkáro-itó guynevezett szabúsgedményt.

Hoff János-féle maláta-készület

gyengék és betegek részére.

Hoff János-féle maláta-egészségi-ital.

Legiobb és jóizü erősitőszer mell-, tüdő- és gyomorbajoknál, emésztőhajoknál és teljes elgyengülésnél.

Tiz év. vagy még hosszabb idő óta veszem önnél a maláta egészségi sert. Ez az egyetlen szer, mely nőmnek teljes egészségét ismét helyrehozta. Kérek egy uj küldeményt.

Bőgser C. Bécs, Hofmülgasse.

Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonat.

Torokhurut- és idült hurutnál; kivált gyermekeknél a lélekzőszervek megbetegedésénél ajánlható, nagyon kellemes szer.

Az ön maláta-készitményei valóban jó és erőteljes gyógyszerek. Kérek tehát megint 5 nagy üveg koncentrált maláta-kivonatot, egy font maláta-chocoládét és két zacskó maláta-mell-czukrocskát nekem küldeni.

Fischer G.
őrnagy a 37. gyalogezrednél, Nagyvárad.

Hoff János-féle egészségi-maláta-chocoláde.

Gyengeségnél, vérszegénységnél, idegbajnál, álmatlanságnál és étvágytalanságnál nagyon jóuak bizonyult. Nagyon jóizü, tápláló és különös sikerrel lőn használva gyenge gyermekeknél és tápláló anyáknál.

Az ön maláta-chocoládéja a legkitünőbb, a mit ismerek. Én ezen kellemes italt idült gyomor, illetőleg emésztőzavaroknál, sápadtságnál és minden gyengeségi állapotnál mindig jó eredménnyel használtam.

Dr. Nicolai, orvos Triebelben.

Hoff János-féle maláta-kivonat-mellczukorkák.

Köhögésnél, rekedtségnél, nyálkásodásnál felülmulhatatlan. A valódi maláta-kivonat-mell-czukorkák az emésztést zavartalanul hagyva, bármily mennyiségben vehetők be.

Csodálatos volt gyors gyógyulásom a makacs köhögésből az ön maláta-kivonat mellczukorkái által.

v. Zedlitz-Neukirch. Waldenburg.

Az ön czukorkái a feleségem köhögése és lélekzési bajai ellen nagyon jó szernek bizonyulnak.

Busch, plébános Weischütz.

Kapható Kőszegen: Babics István gyógyszerész és Waisbecker Ede kereskedő uraknál ugymint Budapesten Török József gyógyszerész urnál, Király-utcza 12. sz. és direct

Hoff János cs. és k. udvari szállitónál, Bécs, I. kerület, Graben Brennestrasse 8. sz.

Tervezet és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tervezet.

Mezőgazdaságunknak évek óta tapasztalt hanyatlása immár a legtágabb körökben megérlelte azt a meggyőződést, hogy e nyomasztó helyzet jobbra fordulása csak az állam és társadalom vállvetett segélymüködésétől várható.

Az állami teendők sokasága és anyagi eszközei korlátoltsága mellett aránylag szük azon intézkedések köre, melyek mezőgazdaságunk fellenditése czéljából az államkormánytól várhatók; annál nagyobb tér kinálkozik az **önsegély** számára.

Ha a gazdaközönség a közeledő veszélyt nem tétlen csüggedéssel nézi, hanem azza bátran szembeszállni készül; ha társadalmunk és különösen hazánk gazdái törekvéseiket komolyan és czéltudatosan azon feladat felé forditják, hogy egyesült erővel a mezőgazdaság sanyaru helyzetén tehetségükhöz képest lenditsenek: akkor mezőgazdasági viszonyaink jobbra fordulását bizton remélhetjük.

A baj okaira nézve bármennyire térjenek is el a nézetek; abban mindannyian megegyeznek, hogy olcsó és személyes hitel nyujtása és ennek előfeltételeinek megteremtése mezőgazdaságunk fellenditésének egyik elsőrendü és nélkülözhetetlen tényezőjét képezi.

E felfogásból indult ki a „Vasmegyei Gazdasági Egyesület," midőn 1896. évi julius hó 21-én tartott igazgató választmányi ülésében egy Szombathelyen felállitandó mezőgazdasági hitelintézet eszméjét örömmel üdvözölvén, azt magáévá tette, az ily intézet által felölelendő ügykörnek meghatározása czéljából albizottságot küldött ki, és ezen albizottság javaslalát elfogadván, a tervbe vett hitelintézetnek ily alapon való létesitését a gazdaközönségnek s az annak érdekeit pártoló társadalmi köröknek melegen ajánlotta, és azt a maga részéről az egyesület erkölcsi hathatós támogatásáról biztositotta.

A „Vasmegyei Gazdasági Egyesület" által ilyképen kijelölt alapon és ügykörrel **Szombathelyen egy mezőgazdasági hitelintézetet részvénytársaság alakjában létesiteni szándékozunk és a t. közönséget ezen törekvésünk szives támogatására s illetve részvényeink jegyzésére felkérjük.**

Nem téveszthetjük azonban szem elől, hogy a mezőgazdaság fellenditése nemcsak ellentétben nem áll a hazai ipar és kereskedelem jogos érdekeivel, hanem ellenkezőleg az csak az utóbbiakkal, mint egyenjogosult tényezőkkel való együttes működés által érhető el.

A részvénytársaság formáját választottuk, mert noha az anyagi erők társulása az utolsó időben a szövetkezetek rendszere felé hajol: egy nagyobb szabásu működésre hivatott intézet által megkövetelt alaptőke gyors és biztos megszerzését csak részvényaláirás utján véltük elérhetőnek.

Az általunk tervezett intézet czélja ehhez képest: a gazdaközönségnek jogosult hiteligényeit a hitelnyujtás minden ágazatában — ideértve a folyószámla hitelt is — lehető előnyös feltételek mellett kielégiteni; mezőgazdasági szükségletek beszerzését és termények eladását közvetiteni; a gazdaközönség és a kereskedelem kényelmére terményük, illetve egyéb kereskedelmi áruk heraktározására Szombathelyen közraktárt felállitani, az abban elhelyezett árukra előleget adni, és az áruk kezelését, elszállitását, esetleg eladását eszközölni: leszámitoló és banküzletet folytatni; hitelszövetkezeteket alakitani, támogatni, és a kisgazdák részére szövetkezetek utján kölcsönt nyujtani; ingatlan birtokokra jelzálogos kölcsönöket közvetiteni; és betéteket kamatozás végett elfogadni.

A társasági alaptőke 500.000 koronából vagyis 250.000 frtból áll, mely 2500 egyenkint 200 korona, vagyis 100 frt névértékü részvényre oszlik. A részvények aláirásakor a névérték tiz százaléka készpénzben befizetendő; további husz százalék az alakuló közgyülés előtt, a hátralék igazgatósági felhivásra fizetendő.

Az aláirás záróhatárideje folyó 1897. évi április hó 3-ika.

Az alapitók az első igazgatóság kinevezését az első három évi működési tartamra vonatkozólag, valamint ezer darab részvény jegyzését maguknak fenntartják, ugy hogy a t. közönség aláirására ezerötszáz részvény bocsáttatik.

Részvényaláirások az alulirt alapitók bármelyikénél teljesithetők, az első befizetés Dr. Ernuszt József ur irodájában (Szombathelyen, Gyöngyös uteza) eszközlendő.

Ugy vélekedünk, hogy ezen vállalat létesitése által nemcsak a közérdeket szolgáljuk és hazafias munkát végezünk, hanem részvényeseinknek betétük után megfelelő polgári gyümölcsöt nyujtani képesek leszünk.

Szombathely, 1897. márczius 2-án

Gróf Batthyány Lajos sk.,
földbirtokos, Ikervár.

Gróf Erdödy Gyula sk.,
földbirtokos, Vörösvár.

Dr. Ernuszt József sk.,
földbirtokos, Szombathely.

Dr. Laky Kristóf sk.,
curiai biró, törvényszéki elnök, Szombathely.

Ratkovits Vendel sk.,
pápóczi perjel, kanonok, Szombathely.

Szaly Dezső sk.,
nagybérlő, Ollár.

Dr. Edelmann Sebő sk.,
főgymnasiumi igazgató, Szombathely.

Széli Ödön sk.,
földbirtokos, Búcsu.

Hertelendi Hertelendy Gy. sk.,
földbirtokos, Magyar-Gencs.

Nunkovits-Dénes sk.,
földbirtokos, Magyar-Gencs.

Ingár Zsigmond sk.,
malomtulajdonos, Szombathely.

Majer Ákos sk.,
püspökuradalmi tiszttartó, Sorok.

Dr. Steiner Miksa sk.,
orvos, Szombathely.

Kaffehr Béla sk.,
hirlaptulajdonos, Szombathely.

Gróf Széchenyi Tivadar sk.,
földbirtokos, Felső-Lendva.

Dr. Kunc Adolf sk.,
premontrei rendi prépost, Csorna.

Hatvani Deutsch Béla sk.,
nagyiparos, Sárvár.

Vajda Ödön sk.,
cisztercsita rendi apát, Zirz.

Dr. István Vilmos sk.,
prépost-kanonok, Szombathely.

Ihász Lajos sk.,
földbirtokos, Hathalom.

Herényi Gothard Jenő sk.,
földbirtokos, Herény.

Szentmártoni Radó Kálmán sk.,
földbirtokos, Répczelak.

Dukai Takács Ferencz sk.,
földbirtokos, Duka.

Mesterházi Gyula sk.,
földbirtokos, Poty.

Fischer Zsigmond
földbirtokos, Fütelek.

Löwenstein Henrik sk.,
magánzó, Szombathely.

Csiffáry József sk.,
nagybérlő, Szt.-Tamás.

Pohl Sándor sk.,
gépgyáros, Szombathely.

Neumann Ferdinánd sk.,
nagybérlő, Szombathely.

Ernuszt Kelemen sk.,
földbirtokos, Olad.

Herényi Gothard Sándor sk.,
földbirtokos, Herény.

Háczky Sándor sk.,
földbirtokos, Magyar-Gencs.

Horváth István sk.,
prépost-plébános, Szombathely.

Dr. Rosenberg Gyula sk.,
földbirtokos, Táplánfa.

Horváth Lajos sk.,
földbirtokos, Senyefa.

Horváth Miklós sk.,
földbirtokos, Bögöte.

Nagy Jenő sk.,
Vasvármegye t. ügyésze, Szombathely

Bárdossy László sk.,
kir ügyész, Szombathely.

Dr. Feldmann Bódog sk.,
ügyvéd, Szombathely.

Geiszt Lajos sk.,
nagykereskedő, Szombathely.

Röszler Károly sk.,
a Vasm. gazdasági egyesület titkára, Szombathely.

Hartmann Oszkár sk.,
titkár, Szombathely.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.